Daily Based
DailyBased.com

AFRIKAANS

Paper 9679/01
Speaking

There were too few candidates to inform the production of a meaningful report.

CAMBRIDGE
International Examinations

© 2016

Daily Based
DailyBased.com

AFRIKAANS

Paper 9679/02
Reading and Writing

Key message

In order to do well in this examination, the candidates should:

- focus on the requirements of each of the questions and communicate it as precisely as possible
- convey the information in their own words and in unambiguous language
- proofread their responses very carefully.

General comments

In **Question 1** candidates were asked to find synonyms within a specified portion of the text to match the word given in the question, with most candidates achieving full marks. In **Question 2** candidates were required to rewrite a given sentence to show their ability to manipulate syntax accurately. Only **Question 2(b)** and **2(d)** very occasionally caused problems.

In the two comprehension questions (**Questions 3** and **4**) candidates generally performed equally well. There were a number of very good marks for both questions, with some candidates making good use of the high-value questions to boost their scores.

Candidates who followed instructions scored well on **Question 5(a)**, with a number achieving full marks. Candidates who answered **5(b)** often did very well as the topic appeared to fall well within their frame of reference.

It was found that only a minimal number of candidates copied large parts of the texts in their answers for **Questions 3**, **4** and **5**. Candidates should be reminded that they may only quote directly from the texts when they are specifically required to do so in a particular question.

Time is wasted in copying entire paragraphs or in copying out random bits of the texts which bear no relevance to the question apart from one word which may have been recognised. Candidates consistently achieve better marks when they attempt to answer questions in their own words.

Overall, examiners found a good spread of marks across **Sections 1** and **2** of the examination paper. Weaker scores for **Section 2** were usually a result of candidates not addressing the figurative language used in the texts.

Comments on specific questions

Section A

Question 1

Examiners were pleased to note that most of the candidates read and carried out instructions correctly.

(a) Generally the question was well done by most of the candidates.

(b) Most of the candidates answered this correctly.

(c) This question was generally well answered.

© 2016

Daily Based
DailyBased.com

(d) This question was generally well done.

(e) Many candidates answered this question correctly with a very few offering *vergesogte*.

Question 2

A few candidates struggled with a few of the more complex sentence structures. Generally it was noted that the candidates understood the objective of the question and were well prepared. Centres are reminded that candidates need not provide synonyms in this question unless the syntax of the new sentence requires it.

(a) Generally the candidates answered this question well, recognising the rearranged word order in the complex sentence.

(b) This question was generally well answered with many candidates recognising that the past tense needed to be changed.

(c) This question was answered very well by most candidates who recognised the required word order change needed.

(d) Most candidates answered this question correctly recognising that the component parts of *deurbring* belong together.

(e) This question using the passive voice was answered well by most of the candidates.

Question 3

Overall the scores for this question were good and the text appeared to be of relevance to the candidates' interests.

The new format of answering in allocated lined spaces worked well. In some cases the candidates used the spaces at the end of the section or on the blank pages at the end of the booklet to complete or rewrite the correct answers. It is recommended that candidates need to indicate where to find the answers by giving a page number next to an asterisk in the margin next to the question that they had crossed out. This also applies to **Question 4**.

(a) Some candidates failed to see the sophistication of technology presented in the personification.

(b) Many candidates recognised the simile and gave the quote and explanation correctly.

(c) Many candidates identified the reasons underlying the development of technology.

(d) Many candidates recognised the importance of the word *gesinslewe* in answering the question.

(e) Most candidates recognised the disadvantages suggested in the text in connection with technology.

(f) (i) Many candidates correctly identified the metaphor and explained it correctly.

(ii) Many candidates recognised the need to explain the reasons for *teenwerk* in this question.

Question 4

Overall the scores for this question were good.

(a) Most candidates answered this question correctly, recognising the problem older people experience.

(b) Some candidates had difficulty in explaining *verskuiwende horisonne* in relation to technology in particular.

(c) Many candidates empathised with the difficulties of the older generation in attempting to research the development of technology.

© 2016

Daily Based
DailyBased.com

(d) Many candidates understood the comparisons inherent in the metaphor indicating the speed of technological development.

(e) Many candidates understood the implied positivity behind the words of negativity.

(f) Many candidates understood the question required a review of the experiences of both the younger and older generations.

Question 5

Candidates who answered the questions appropriately usually scored well.

Candidates may use the extra blank pages for planning (which is highly recommended) but they must remember to cross out the planning. If they plan on the lined question page they may write the answer on one of the blank pages as long as they indicate where the answer may be found.

(a) A variety of answers was possible, and Examiners were mainly concerned with candidates showing knowledge of the difference of the opinions between the two writers concerning the advancement of technology.

A large number of candidates summarised the differences very well.

Candidates who tried to write on each text in separate paragraphs (without adequate planning), ran into problems as the differences were often not revealed in their answers.

A suggestion would be for the candidates to find four or five ideas dealing with the different or contrasting aspects around the theme and then expand these in separate paragraphs.

(b) Overall the candidates handled this question very well.

© 2016

Daily Based
DailyBased.com

AFRIKAANS

Paper 9679/03
Essay

Key messages

In order to do well in this examination, candidates should:

- choose a title on which they have something to say and for which they have command of appropriate structures and lexis
- plan their essay to produce well-structured and persuasive arguments
- write complex sentences when appropriate, but without losing the thread of the argument.

General comments

Most candidates demonstrated excellent writing skills. It was clear that many candidates had planned their work, and teachers are to be commended for helping their candidates prepare effectively for the examination.

Candidates are reminded of the need to proofread their answers in order to gain higher marks for Language. Most candidates were able to argue their stance persuasively using highly idiomatic language that was appropriate to the task and enhanced the quality of their essay.

Comments on specific questions

Question 1

Die Jeug

1 *"Jongmense kry deesdae alles op 'n skinkbord en hoef niks meer self te doen nie." Is hierdie mening geregverdig?*

The responses to this question were generally of a high standard. Candidates demonstrated the ability to use arguments and counterarguments to inform their conclusions and point of view. Many answers showed the ability to use complex verbs and to manipulate syntax, as the following examples show:

"Die jeug begin toenemend verwag dat hulle bedien moet word, omdat hulle ouers hulle bederf."

"... dat hulle nie verantwoordelikhede aanleer nie, geld vir tieners, sowel as studente."

"Min van hulle het self iets bygedra, omdat hulle verleer het om dit te doen."

© 2016

Daily Based
DailyBased.com

Question 2

Die media

2 *"Die media speel 'n te groot rol in hoe tieners hulself sien." Stem jy saam?*

From the number of responses seen it seems that the topic of the question was particularly relevant and appealing to many candidates. It was interesting to note that many candidates reached the conclusion that the media influenced lives, including, in most cases, their own.

The language used was idiomatic and relevant to the topic in most cases, as the following sentence shows:

"Hierdie rolmodelle is dikwels meer berug as beroemd."

Question 3

Onderwys

3 *"Jy kan meer buite die skool as by die skool leer." Wat is* jou *siening van hierdie saak?*

Many candidates wrote well-structured essays, sustaining the Examiner's interest with factual points and examples. Many candidates demonstrated an excellent ability to express a range of ideas and opinions, e.g.:

"Die klasse, gepaard met een of twee kampe, gemik daarop om kinders te leer oorleef in die bos, dra by tot lewensvaardighede wat ons gaan nodig kry."

"Dit leer ons lees, sodat ons boeke kan verslind."

Question 4

Tegnologiese vernuwing

4 *"Daar word nie genoeg geld bestee aan tegnologiese vernuwing in Suid-Afrika en Namibië nie." Bespreek.*

On the whole, the essays on this topic were interesting and well-structured, with relevant factual points. Many candidates made effective use of Afrikaans idiom, as the following sentences illustrate:

"Baie ondernemings moet na die regering se pype dans."

"Die wanbalans veroorsaak probleme en laat mens glo dat die geld nie reg bestee word nie."

Question 5

Die omgewing

5 *"Daar word in Suid-Afrika en Namibië genoeg gedoen om die omgewing te beskerm. Om meer te doen is 'n mors van tyd en geld." Stem jy saam met hierdie standpunt?*

The response to this question was in many cases excellent and most candidates gave relevant examples to illustrate their point of view. From the number of responses seen it seems that the topic and the questions it raises were important to many candidates, as the following sentences highlight:

"Daar 'n groot gaping in die beskerming van die omgewing."

"Diere word afgeskeep deur die nationale pad langs die vlei te bou."

Most candidates suggested practical solutions to environmental problems.

© 2016

Daily Based
DailyBased.com

AFRIKAANS

Paper 9679/04
Texts

Kern boodskap:

Die volgende is belangrik om in gedagte te hou vir kandidate om die vraestel suksesvol af te lê:

- Lees die instruksies/vrae deeglik deur om te verstaan wat verwag word.
- Beplan antwoorde goed en maak seker dat alle aspekte van die vraag gedek is.
- Maak seker dat die antwoord analities en argumenterend is en dat die verhaal nie oorvertel word nie.

Algemene kommentaar:

Die standaard van die antwoorde was oor die algemeen hoër as laas jaar. Die meeste kandidate het 'n goeie insig van die boeke se temas, karakters en storielyn gehad. Die kandidate kon analiseer en redeneer oor die vrae en kon meestal die skrywer se doel met die teks uitlig.

Daar moet onthou word dat die antwoorde 500 tot 600 woorde moet bevat. Die kandidate wat minder as dit geskryf het se antwoorde was gewoonlik gemiddeld. Om punte in 'n hoë kategorie te kry, moet leerders gewoonlik by die aantal woorde bly, aangesien die antwoord dan volledig is en 'n deeglike kennis van die tekste insluit.

Dit is van uiterste belang dat die instruksies baie deeglik deurgelees word. Dit was verblydend om te sien dat die meeste kandidate hierdie jaar die regte vrae uit die regte afdelings beantwoord het, anders as vorige jare. Daar was slegs 'n paar kandidate wat drie vrae uit een afdeling beantwoord het. Maak asseblief seker dat daar nog steeds in die toekoms klem daarop gelê word dat kandidate twee vrae in een afdeling, asook 'n addisionele vraag in die ander afdeling moet beantwoord. Daar was slegs 'n paar kandidate wat nie drie tekste se vrae beantwoord het nie, maar twee vrae (**(a)** and **(b)**) in dieselfde vraag in plaas van drie verskillende vrae.

Daar was kandidate wat nie die vrae behoorlik beantwoord het nie, maar slegs die tekste se storielyn oorvertel het. Kandidate moet seker maak dat alle aspekte van die vraag volledig gedek is. Hulle moet die vraag weer deurlees nadat hulle dit geantwoord het om seker te maak dat die antwoord volledig is. Sommige kandidate het in **Afdeling 1** net die eerste deel van die vraag beantwoord, met ander woorde net **(i)** en **(ii)**, maar **(iii)** is uitgelos. Die kandidate moet ook deeglik daarop voorberei word, dat in hierdie afdeling vrae **(i)** en **(ii)** deurgaans die korter vrae is en slegs 'n paar reëls vereis, waar die laaste vraag (gewoonlik **(iii)**) die langer vraag is en 'n veel langer antwoord vereis. Daar was verskeie kandidate wat by die laaste deel van die vraag (wat as die langvraag gesien word), slegs een of twee reëls geskryf het en die antwoord as geheel dus nie voldoende was nie. Die riglyn is dat die korter antwoorde op vrae **(i)** en **(ii)** kandidate sal help met hulle antwoord in die langer vraag (gewoonlik **(iii)**) en dat die antwoord saam as 'n geheel gemerk word.

Kandidate moet ook bewus wees daarvan dat antwoorde/woorde in 'n ander taal as Afrikaans nie gemerk word nie.

Die kandidate wat beplanning gedoen het voor die vraag beantwoord is, het oor die algemeen beter gevaar. Beplanning is dus belangrik. Dit is egter nie nodig om dit in opstelvorm te doen nie want dit mors onnodig tyd. Breinkaarte is egter 'n goeie manier om beplanning opsommend te doen. Die kandidate wat te veel tyd aan beplanning spandeer het se laaste vrae was onvolledig, waarskynlik as gevolg van 'n tekort aan tyd. Kandidate word egter nie gepenaliseer indien daar geen beplanning is nie.

Die kandidate moet tyd spandeer om die vrae deeglik deur te lees en na te dink oor watter vrae hulle die beste kan antwoord. Indien daar by 'n vraag gevra word of jy saamstem of nie, maak asseblief seker dat

© 2016

Daily Based
DailyBased.com

kandidate wel duidelik 'n ja of nee antwoord gee en nie net 'n verduideliking gee nie. Hulle mag die tekste invat in die eksamenlokaal en dit word sterk aanbeveel.

Kommentaar oor spesifieke vrae:

Afdeling 1

Vraag 1

***Die kremetartekspedisie* – Wilma Stockenström**

(a) (i) Die antwoorde was gewoonlik van 'n goeie standaard. Die meeste kandidate kon hierdie vraag in 'n paar sinne korrek beantwoord.

(ii) Ook hierdie vraag verlang net 'n paar sinne. Die meeste kandidate kon dit korrek doen.

(iii) Kandidate moet versigtig wees om slegs aan te haal uit die boek en nie veel meer te skryf nie. Hulle word slegs beloon vir (kort) aanhalings as dit hulle eie, oorspronklike antwoord staaf. Kandidate moet daarop gewys word dat hulle antwoorde in **vraag (i)** en **(ii)** hulle behoort te help om **Vraag (iii)** te beantwoord.

(b) Daar was slegs 'n baie klein aantal kandidate wat gekies het om hierdie vraag te beantwoord.

Vraag 2

***Roepman* – Jan van Tonder**

(a) (i) Die kandidate het hierdie vraag oor die algemeen goed beantwoord, maar daar was 'n paar wat nie kon uitlig dat die dominee spesifiek teen dans gekant was nie, maar slegs van geloof oor die algemeen gepraat het.

(ii) Hierdie vraag is ook goed beantwoord en die meeste kandidate het besef dat die dominee praat van Rykie wat swanger was.

(iii) Die vraag het deeglike kennis van die teks geverg. Die meeste kandidate kon die verband tussen geloof en familie, asook tussen geloof en die individu, uitlig. Weereens het korrekte antwoorde op vrae **(i)** en **(ii)** kandidate gehelp om **vraag (iii)** te beantwoord.

(b) 'n Aantal kandidate het gesukkel om hier 'n volledige antwoord te gee. Daar is 'n paar kandidate wat hulle eie opinies gegee het, wat nie gestaaf kon word uit die teks nie. Baie kandidate het slegs Ouma en Timus se verhouding bespreek, maar vir hierdie langvraag was dit nodig om Ouma se rol in die hele familie te beskryf en haar verhouding met al die familielede te behandel. Weereens, is dit belangrik om die vrae deeglik deur te lees en seker te maak dat alle aspekte van die vraag gedek word.

Vraag 3

***Fiela se kind* – Daleen Matthee**

(a) (i) Die meeste kandidate het gekies om die vrae oor hierdie teks te beantwoord. Party van hulle het egter gesukkel en gemiddelde tot swakker punte gekry. Byna almal kon **vraag (i)** egter maklik beantwoord.

(ii) By hierdie vraag het 'n aantal kandidate net die storie oorvertel en nie gefokus op die situasie as sodanig nie. Die antwoorde was nie altyd relevant en/of voldoende gestaaf nie.

(iii) Baie kandidate het aansienlik meer aandag aan Fiela se rol in die familie geskenk as aan haar rol in die wyer gemeentskap, of die tweede deel van die vraag geïgnoreer. Daar was ook kandidate was Selling se rol in die familie bespreek het wat nie relevant aan die vraag is nie. 'n Aantal kandidate het ook hier die storie oorvertel en sodoende die vraag onvoldoende beantwoord.

© 2016

Daily Based
DailyBased.com

(b) Dit is belangrik dat al drie karakters ewe veel aandag geniet in die kandidate se antwoorde. Sommige kandidate het 'n bladsy oor Lukas geskryf, maar slegs een sin oor Nina. Daar was ook kandidate wat deurmekaar geraak het wat betref "die ruimte van vryheid" en die see bespreek het in plaas van die bos (Barnard-se-eiland). Kandidate moet ook 'n duidelike aanduiding gee of hulle met die stelling saamstem of nie en dan hulle antwoord kan staaf.

Afdeling 2

Vraag 4

***Die kwart-voor-sewe-lelie* – Eleanor Baker**

(a) Party kandidate het hier slegs die storie oor die algemeen oorvertel en nie gewys dat hulle verstaan het wat van hulle verwag word nie. Dieper insig in die teks het hier tekort geskiet. Die topkandidate het dit reggekry om Iris se volwassewording en groei deur die loop van die roman te bespreek en te verduidelik hoe haar siening oor liefde verander.

(b) Party kandidate het slegs voorbeelde gegee van verskille en ooreenkomste tussen Iris se fantasiewêreld en die werklikheid in plaas van om die dieper betekenis agter die twee kontrasterende wêrelde to bespreek. Hulle het gefokus op ooreenkomste tussen name en karaktereienskappe in haar fantasiewêreld en werklikheid maar gesukkel om by 'n meer insiggewende antwoord uit te kom. Die beste kandidate het dit egter wel reggekry om die verband tussen fantasie en werklikheid met voldoende insig te bespreek.

Vraag 5

***Mis* – Reza de wet**

(a) Daar was verskeie kandidate wat die teks in die algemeen bepreek het en net die storie oorvertel het. Dit was weereens belangrik om antwoorde en stellings te staaf met doeltreffende verwysings na die teks, byvoorbeeld die gebruik van sirkusmusiek. Dit maak die antwoord vollediger. Die meeste kandidate egter het die sirkus as boos gesien en kon ook hulle opinies hieroor voldoende staaf.

(b) Kandidate het baie goed gevaar in hierdie vraag. Daar was duidelik onderskeid getref tussen die drie verskillende vroulike karakters en hoe hulle die Konstabel se teenwoordigheid ervaar het. Meeste kandidate het ook toepaslike voorbeelde uit die teks uitgelig om hulle antwoorde te staaf. Kandidate kon ook redeneer oor die moontlike redes waarom elke vrou die Konstabel anders ervaar. Goeie, insiggewende antwoorde is hier gevind.

Vraag 6

***Raka* – N. P. van Wyk Louw**

(a) Daar was 'n aantal kandidate wat hierdie vraag beantwoord het. Hierdie vrae oor *Raka* is oor die algemeen baie goed beantwoord en goeie punte is verkry. Daar moes 'n duidelike onderskeid tussen die twee karakters getref en ongeveer ewe veel tyd aan elkeen bestee word. 'n Aantal kandidate het net die ruimtes bespreek maar nie die belangrikheid van die spesifieke ruimte vir die karakter genoem nie. Goeie, insiggewende antwoorde sou ook Raka en Koki se persoonlikhede met die natuur kon vergelyk.

(b) Hierdie vraag is uitstekend beantwoord. Die meeste kandidate het hier van voorbeelde gebruik gemaak, wat belangrik was om hierdie antwoord voldoende te antwoord. Hulle het onderskeidelik Raka, Koki, asook die stam en hoe dans by elkeen 'n rol gespeel het bespreek. Hulle kon ook uitlig dat dans gebruik word om 'n spesifieke boodskap oor te dra.

© 2016